

Regionkontoret

Hälso- och sjukvård
Charlotta Hemmety
Hälso o sjukvårdsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2021-05-05	RS210427

Regionstyrelsen**Beslutsförslag Svar på revisionsrapport Granskning av följsamhet till nationella riktlinjer för astma och KOL****Förslag till beslut**

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott föreslår Regionstyrelsen att besluta att

- avge förslag till yttrande i enlighet med Regionkontorets förslag daterat 2021-05-04
- uppdra åt Regionkontoret att fortsätta utveckla kvalitetsuppföljning via vårdprocesser
- uppdra åt Driftnämnd Hallands sjukhus att tillse att uppföljning av astma/KOL vården sker för att främja en jämlik vård
- uppdra åt Driftnämnd Närsjukvård att tillse att uppföljning av astma/KOL vården sker för att främja en jämlik vård

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland har PwC genomfört en granskning av regionens följsamhet till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för astma och KOL. Syftet med granskningen har varit att pröva om Regionstyrelsen, Driftnämnd Hallands sjukhus och Driftnämnd Närsjukvård har inrättat en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll för att säkerställa att vården bedrivs i enlighet med de nationella riktlinjerna.

PwC samlade bedömning är att Regionstyrelsen, Driftnämnd Hallands sjukhus och Driftnämnd Närsjukvård inte helt har inrättat en ändamålsenlig

styrning, uppföljning och intern kontroll för att säkerställa att vården bedrivs enligt de nationella riktlinjerna för astma och KOL.

De nationella riktlinjerna är kända för professionen på verksamhetsnivå som arbetar med patientgrupperna och det finns ett tydligt gränssnitt vad gäller ansvar och roller mellan primärvård och specialiserad vård. Vidare ses ett utvecklingsområde vad gäller att tillhandahålla skriftliga behandlingsplaner samt interprofessionell samverkan och att registrera uppgifter i Luftvägsregistret och Primärvårdskvalitet.

Bakgrund

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland har PwC genomfört en granskning av regionens följsamhet till nationella riktlinjer för astma och KOL. Syftet med granskningen har varit att pröva om Regionstyrelsen, Driftsnämnd Hallands sjukhus och Driftsnämnd Närsjukvård har inrättat en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll för att säkerställa att vården bedrivs i enlighet med de nationella riktlinjerna vad avser vården av astma och KOL.

Följande revisionsfrågor var utgångspunkt i granskningen:

- Är riktlinjerna kända på verksamhetsnivå, och används kunskaperna i riktlinjerna i det interna kvalitets- och utvecklingsarbetet?
 - Revisorernas bedömning är att detta är uppfyllt.
- Är vidtagna åtgärder för efterlevnad av Socialstyrelsens nationella riktlinjer ändamålsenliga och effektiva?
 - Revisorernas bedömning är att detta är delvis uppfyllt.
- Finns det tydligt utformat gränssnitt i form av ansvar och roller mellan specialiserad vård och primärvård?
 - Revisorernas bedömning är att detta är uppfyllt.
- Är de åtgärder som vidtas i vården i syfte att begränsa uppkomsten av komplikationer vid astma och KOL ändamålsenliga och effektiva?
 - Revisorernas bedömning är att detta är delvis uppfyllt.
- Är rapporteringen till centrala kvalitetsregister säkerställd, och följs och analyseras redovisade kvalitetsindikatorer?
 - Revisorernas bedömning är att detta ej är uppfyllt.
- Tillhandahålls vård inom astma och KOL på jämlika grunder i hela länet?

- Revisorernas bedömning är att detta ej är möjligt att bedöma.

PwC samlade bedömning är att de nationella riktlinjerna är kända på verksamhetsnivå för de yrkesgrupper som arbetar med vården för astma och KOL och att det finns ett tydligt utformat gränssnitt i form av ansvar och roller mellan specialiserad vård och primärvård. När det gäller styrning, uppföljning och intern kontroll är inte denna att anses som ändamålsenlig.

Revisorerna har lämnat följande rekommendationer till Regionstyrelsen:

- Säkerställ att uppgifter registreras i Luftvägsregistret och Primärvårdskvalitet (gäller endast primärvården). Detta skapar förutsättningar för uppföljning av vården.
- Tillse att en uppföljning av astma/KOL vården genomförs för att säkerställa att en jämlik vård samt tillräckliga resurser läggs på dessa patientgrupper.

Rapporten överlämnades i mars 2021 och svar på rapporten ska avges senast 2021-06-16.

Övervägande

Revisionens bedömning och rekommendationer är rimliga. För att vidareutveckla uppföljningen kan Regionstyrelsen uppdra åt Regionkontoret att fortsätta följa och driva kvalitetsutvecklingen via de vårdprocesser som är etablerade. Här inkluderas de privata vårdgivarna inom Vårdval Halland för att säkerställa uppföljningen. Gällande uppföljning för enheter inom Hallands sjukhus och Närsjukvården kan Driftnämnd Hallands sjukhus och Driftnämnd Närsjukvård uppdras att tillse att uppföljning sker för att kunna anpassa verksamheterna och därmed bidra till en jämlik vård.

Konsekvensbeskrivning

Det jämställdhetspolitiska målet i Sverige inkluderar sedan 2016 ett delmål gällande jämställd hälsa vilket inkluderar lika möjligheter att ta del av relevant hälso- och sjukvård. Astma och kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL) är två stora folksjukdomar där man beräknar att omkring 800 000 personer har astma och 400 000-700 000 har KOL. Det finns en underdiagnostik vid båda

sjukdomarna och speciellt vid KOL vilket innebär att flera personer är utan effektiv behandling och därmed har en sämre hälsa. Ca 3000 personer avlider årligen på grund av KOL och dödligheten ökar främst för kvinnor.

Enligt en utvärdering gjord av Socialstyrelsen 2018 framkom att det finns skillnader inom astma och KOL-vården i Sverige. Exempelvis fick män i högre grad än kvinnor genomgå undersökning med spirometri i samband med astma vilket också var fallet för pojkar jämfört med flickor. Vidare fick vuxna lågutbildade med astma spirometriundersökas i högre utsträckning än högutbildade personer. Personer födda utanför Sverige fick genomgå spirometriundersökning i signifikant lägre utsträckning än personer födda i Sverige, liksom personer som har eller som haft en psykiatrisk diagnos i förhållande till övriga personer med astma.

För att undvika oönskade variationer i den vård som tillhandahålls finns fastställd vårdprocess för astma och KOL-vården i Halland där bland annat gränsdragning vad gäller vårdnivåer tydliggörs. Uppföljning av vården är viktigt för att kunna anpassa verksamheterna till att leverera en hälsofrämjande, individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Föreslagna åtgärder utförs inom respektive förvaltnings budgetram.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

Revisionsrapport– Granskning av följsamhet till nationella riktlinjer för astma och KOL

Yttrande till revisionsrapport– Granskning av följsamhet till nationella riktlinjer för astma och KOL

Styrelsens/nämndens beslut delges

Revisionen

Driftnämnd Hallands sjukhus

Driftnämnd Närsjukvård